

עפ"ג 29581/07/20 - מאור דהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 29581-07-20 דהן נ' מדינת ישראל 21 ינואר 2021

בפני הרכב כבוד השופטים:

י. גריל, שופט עמית [אב"ד]

ע. ורבנר, שופט

א. בולוס, שופט

המערער:

מאור דהן

ע"י ב"כ עוה"ד רהב אופנהיימר - ס. ציבורית

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

ע"י ב"כ עוה"ד שרון איל

הודעת ערעור מיום 14.7.20 על גזר-דינו של בית-משפט השלום בקריות (כב' השופטת איילת השחר ביטון פרלה) מיום 16.6.20 בת"פ 15257-08-19.

פסק דין

א. הערעור שבפנינו הוא על גזר-דינו של בית-משפט השלום בקריות (כב' השופטת איילת השחר ביטון-פרלה) מיום 16.6.20, בת"פ 15257-08-18, לפיו נדון המערער, יליד 21.3.1996, לשמונה חודשי מאסר בפועל, שלושה חודשי מאסר על-תנאי והתנאי הוא שהמערער לא יעבור במשך שנתיים עבירת רכוש, למעט עבירה לפי סעיף 413 של חוק העונשין, התשל"ז-1977, וכמו כן חויב המערער לחתום על התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מלעבור עבירת רכוש.

עונש המאסר בפועל - מעוכב.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלה:

בכתב-האישום שהגישה המדינה כנגד המערער באוגוסט 2016 נטען, שבמועדים הרלוונטיים לכתב האישום קשר המערער קשר לביצוע פשע, גניבת תוצרת חקלאית מסוג אבוקדו, יחד עם שבעה אנשים נוספים תוך שימוש בארבעה כלי רכב, כשאחד מכלי רכב אלה הוא בבעלות המערער עצמו.

כתב-האישום מייחס למערער שישה מקרים שונים, שהתרחשו בין אוקטובר לנובמבר 2015 בהם ביצע המערער יחד עם אחרים גניבות של תוצרת חקלאית (אבוקדו מסוג "אס") מן המטעים אשר בבעלות מושב בית העמק.

(1) בתאריך 11.10.2015, נפגשו המערער ושניים נוספים (אחד מהם שמו בריאן שעוד יוזכר בהמשך), בקרוואן שבמושב נס עמים, תצפתו על מטעי המושב ומשווידאו שאין שם איש, נכנסו המערער ובריאן למטעים, קטפו אבוקדו וערמו את הפירות בשק בכמות של כ-12 ק"ג, העמיסו את השק על אחד מכלי הרכב ועזבו את המקום כשהרכוש ברשותם. בהמשך ניסו השניים למכור את הסחורה החקלאית הגנובה, אך סורבו על ידי הירקנים.

(2) בתאריך 13.10.2015 נפגשו המערער, ושלושה אחרים (ובהם בריאן) בקרוואן, ומשווידאו שאין איש במטעים, נכנסו הם למטעים, קטפו אבוקדו, וערמו את הפירות בשק בכמות של כ-300 ק"ג, ובהמשך העמיסו את השקים על אחד מכלי הרכב ועזבו את המקום כשהרכוש ברשותם.

למחרת 14.10.15, נסע המערער יחד עם אחרים לחנות ירקות בכפר יאסיף ומכרו שם את הרכוש הגנוב בתמורה ל-1,300 ₪, סכום שחולק בין המערער לבין האחרים כשחלקו של המערער הוא 300 ₪.

(3) בתאריך 15.10.15 נפגשו המערער והאחרים בקרוואן, ולאחר שווידאו שאין איש במטעים, נכנסו למטעים וקטפו אבוקדו וערמו את הפירות בשק בכמות של כ-300 ק"ג, העמיסו את השקים על אחד מכלי הרכב ועזבו את המקום כשהרכוש ברשותם. למחרת 16.10.15 נסע המערער יחד עם האחרים לחנות ירקות בכפר יאסיף ומכרו שם את הרכוש הגנוב שברשותם בתמורה ל-1,300 ₪, סכום שחולק בין המערער לבין האחרים וחלקו של המערער היה 300 ₪.

(4) בתאריך 16.10.15 נפגשו המערער והאחרים בקרוואן ולאחר שווידאו שאין איש במטעים, נכנסו וקטפו אבוקדו במשקל 300 ק"ג, העמיסו את השקים על אחד מכלי הרכב ועזבו את המקום כשהרכוש ברשותם. למחרת 17.10.15, נסע המערער יחד עם האחרים לחנות ירקות בכפר יאסיף, ומכרו שם את הרכוש הגנוב בתמורה ל-1,300 ₪ שחולקה בין המערער לבין האחרים וחלקו של המערער היה 300 ₪.

(5) בתאריך 22.10.15 נפגשו המערער והאחרים בקרוואן, ולאחר שווידאו שאין איש במטעים, נכנסו וקטפו אבוקדו בכמות של 800 ק"ג, העמיסו את השקים על אחד מכלי הרכב ועזבו את המקום כשהרכוש ברשותם. למחרת 23.10.15, נסע המערער יחד עם אחרים לחנות ירקות בכפר יאסיף ומכרו שם את הרכוש הגנוב בתמורה ל-4,000 ₪, שחולקו ביניהם.

(6) בתאריך 12.11.15 נפגשו המערער והאחרים בקרוואן ולאחר שווידאו שאין איש במטעים, נכנסו המערער והאחרים למטעים וקטפו אבוקדו בכמות של כ-800 ק"ג, העמיסו את השקים על אחד מכלי הרכב ועזבו את המקום כשהרכוש ברשותם. למחרת 13.11.15 נסע המערער

יחד עם האחרים לחנות ירקות בכפר יאסיף ומכרו שם את הרכוש הגנוב בתמורה ל-4,000 ₪ אשר חולקו ביניהם.

ג. נטען בכתב-האישום, שהמערער והאחרים ביצעו עבירה של הסגת גבול בכך שנכנסו למטעים, מתוך כוונה לבצע בהם גניבות, ובנסיבות אלה נטלו ונשאו המערער והאחרים את הרכוש השייך לבעלים ללא הסכמת הבעלים, וזאת במרמה וללא תביעת זכות בתום לב, במטרה לשלול את הרכוש שלילת קבע מן הבעלים.

כמו-כן הסתייעו המערער והאחרים בכלי רכב באופן שהגיעו עמם אל הקרוואן, נכנסו בנסיעה אל תוך המטעים, נטלו משם את הרכוש ונידו אותו באמצעות כלי הרכב לנקודת המכירה. מעשים אלה ביצע המערער בצוותא עם אחרים.

לפיכך ייחסה המדינה למערער בכתב-האישום עבירה של קשירת קשר לעשות פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, וגניבת כלי/אמצעי/תוצר עבודה/בקר לפי סעיף 384 א(א)(2) של חוק העונשין. כמו-כן מייחס כתב-האישום למערער עבירה של הסגת גבול פלילית לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין, בשילוב עם סעיף 29(א) של חוק העונשין, וכן הסתייעות ברכב לביצוע עבירה לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

ד. בתאריך 15.3.18 הודה המערער בעובדות כתב-האישום במסגרת הסדר דיוני והורשע בהתאם. בהסדר הנ"ל נקבע, שהמערער יישלח לקבלת תסקיר של שירות המבחן וככל שהתסקיר יהיה חיובי תגביל את עצמה המדינה לטעון לעונש שירוצה בעבודות שירות בכפוף לחוות דעתו של הממונה. ככל שהתסקיר יהיה שלילי, יהיו הצדדים חופשיים בטיעוניהם.

ה. בית-המשפט הורה על הזמנת תסקיר של שירות המבחן.

מעיון בתסקיר הראשון מיום 4.9.18 עולה, כי המערער נוטל אחריות ומבטא בכנות תחושות חרטה ואשמה כלפי הפגיעה שגרם ועל התנהגותו פורצת הגבולות. להערכת שירות המבחן מצוי המערער בעיצומו של משבר עמוק וקיימת חשיבות לנסות לסייע לו לבסס לעצמו גורמי תמיכה וסיוע בקהילה בה מתגורר. לכן התבקשה דחייה כדי להעביר מידע לבית המשפט אודות הליך שילובו של המערער במחלקה לשירותים חברתיים ובמעקב פסיכיאטרי.

ו. בתסקיר השני מיום 8.11.18 ציין שירות המבחן, שאין למערער די כוחות כדי לגייס את עצמו להליך שיקומי, ובשלב זה של חייו הסמים מהווים עבורו גורם ממתן של הלחצים הנפשיים והרגשיים ולפיכך משתמש הוא בסמים מסוג קנבואידים. ההליך המשפטי מהווה להערכת שירות המבחן גורם המשפיע רבות על הליך רוחו ועל מהלך חייו של המערער. מחד גיסא קיימת אצל המערער נזקקות גבוהה לטיפול וליווי ומאידך גיסא נראה כי הוא נוטל כוחות אגו לגייס את עצמו להליך שיקומי. לפיכך נמנע שירות המבחן מכל המלצה טיפולית בעניינו. הואיל וקיימת התמכרות לסמים, צוין כי ריצוי עונש מאסר על דרך

עבודות שירות אינו רלוונטי, להערכת שירות המבחן.

ז. בתסקיר השלישי מיום 3.1.19 המליץ שירות המבחן על דחיית המשך הדיון בעניינו של המערער וזאת כדי למצות את האפיק השיקומי טרם מימוש כלים הרתעתיים, ובמקביל יעמוד שירות המבחן על מידת יכולת שיתוף הפעולה מצד המערער ומידת המוטיבציה שלו לערוך שינוי באורח חייו, לרבות הפסקת השימוש בסמים.

ח. בתסקיר הרביעי מיום 6.3.19 חזר שירות המבחן על כך שאין למערער די כוחות אגו לגייס את עצמו להליך שיקומי. נראה, כי מצבו הנפשי אינו יציב והסמים מהווים עבורו בשלב זה גורם ממתן של הלחצים הנפשיים והרגשיים על דרך שימוש בקנבואידים. שוב צוין, כי נוכח התמכרותו של המערער לסמים נראה שריצוי העונש על דרך עבודות שירות אינו רלוונטי בעניינו.

ט. בתסקיר החמישי מיום 8.9.19 חזר שירות המבחן על התרשמותו, שאין למערער די כוחות אגו לגייס את עצמו להליך שיקומי ושירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית.

י. בטיעונים לעונש בפני בית משפט קמא העיד לטובת המערער מי שהיה מעסיקו וציון, כי פניו של המערער לשיקום. לדברי העד, הועסק המערער בחברה המספקת שירותי ניקיון למטבחים תעשייתיים והוא תיאר את עבודתו הקשה של המערער וחריצותו למען תשלום מזונות לבתו ומתוך רצון לשקם את חייו. העד הגדיר את המערער כעובד מסור וחרוץ. ביני לביני חדל המערער מלעבוד אצל העד הנ"ל, מר חמטיאן, ולטענת ההגנה מצא המערער מקום עבודה אחר.

יא. בפני בית משפט קמא ציינה המדינה, שמתחם הענישה בגין מעשיו של המערער, שפורטו ממס' 1 עד מס' 4 בעובדות כתב-האישום, אמור לנוע בין שישה חודשי מאסר בפועל עד 24 חודשי מאסר בפועל, ובגין המעשים מס' 5 ומס' 6 שבעובדות כתב-האישום אמור המתחם להגיע עד רף עליון של 36 חודשי מאסר. בנוסף עתרה המדינה להטלת מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, קנס בשיעור של ₪ 10,000 לפחות, פיצוי לנפגע העבירה וחילוט הרכב ששימש את המערער וחבריו בביצוע העבירות.

יב. ההגנה עמדה בפני בית-משפט קמא על נסיבות חייו הקשות של המערער, כמפורט בתסקירי שירות המבחן, ועתרה להפנייתו לבית המשפט הקהילתי ולחלופין, להפנותו לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות. המערער עצמו הביע חרטה בפני בית משפט קמא וציון, שיש לו עניין בניהול אורח חיים נורמטיבי. המערער תיאר את החובות הרבים שבעטיים נקלע לביצוע העבירות הנדונות כאן, והוסיף, כי הוא אב לקטינה ובעבורה עושה הוא כדי להתפרנס.

יג. בגזר-דינו העמיד בית משפט קמא את מתחם הענישה בעניינו של המערער על טווח הנע בין שמונה חודשי מאסר שניתן לשקול את ריצויים על דרך עבודות שירות ועד רף עליון של 24 חודשי מאסר בפועל,

לרבות ענישה נלווית.

בית משפט קמא הוסיף, כי על פי מעשי העבירה הרבים בהם הורשע המערער, היקף היבול הגנוב והעובדה שמעשי העבירה בוצעו בשותפות עם אחרים, נראה כי מידת הפגיעה בערכים החברתיים היא בינונית-גבוהה. כמו כן ציין בית משפט קמא, כי מן הפסיקה הנוהגת עולה, שבתי המשפט נוהגים להחמיר בענישה בגין עבירה של גניבת תוצרת חקלאית כשלרוב כוללת הענישה רכיב מאסר, בין אם לריצוי בעבודות שירות, ובין אם לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח.

בית משפט קמא הפנה את המערער לממונה על עבודות שירות, אך מהודעת הממונה מיום 20.1.20 עלה, שהמערער לא התייצב במועד שנקבע. ניסיונות נוספים לקבל את חוות דעת הממונה בעניינו של המערער לא צלחו.

יד. בית משפט קמא ציין בגזר-דינו, שאין טעם המבסס במקרה זה סטייה ממתחם הענישה לקולא. אמנם לחובת המערער רישום פלילי קודם, אך מנגד ניצבת הודאתו בהזדמנות הראשונה, וכן יש להביא בחשבון את חלופת הזמן המשמעותי מאז ביצוע העבירות. כמו כן ציין בית משפט קמא, כי השפיעו על הכרעתו נסיבותיו האישיות של המערער שאינן שוללות אופק שיקומי. לכן העמיד בית משפט קמא את עונשו של המערער בתחתית המתחם, ובכלל זה, כך הסביר בית משפט קמא, הושפע הוא אף מהעדר האפשרות בנסיבותיו של המערער לאפשר את ריצוי העונש על דרך עבודות שירות. לפיכך גזר בית משפט קמא על המערער את העונשים שפירטנו בפתח דברינו.

טו. המערער ממאן להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא וערעורו מונח בפניו. לטענת המערער, ניתן היה לאפשר לו הזדמנות נוספת להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות. מציין הסנגור, כי המערער אכן לא הצליח לאסוף את עצמו ולהתגייס למאמץ הנדרש על-מנת לנצל את ההזדמנויות שניתנו לו והדבר רובץ לפתחו, אך לצד זאת יש להביא בחשבון את מצבו האישי החריג. נסיבותיו של המערער יש בהן, כך נטען, לשכנע את ערכאת הערעור להתערב בעונש שהוטל כך שתינתן למערער הזדמנות נוספת להימנע מריצוי העונש מאחורי סורג ובריח.

נטען עוד, שכיום קיימת אצל המערער תובנה שעליו לחדול מן השימוש בסמים כדי לייצב את חייו על מנת שניתן יהיה להימנע מריצוי העונש מאחורי סורג ובריח. עוד ציין הסנגור, שהמערער כבן 24, גרוש ואב לילדה בת שלוש וחצי, ובחודשים האחרונות שב להתגורר עם אמו (עמה לא היה בקשר מספר שנים), וזאת נוכח מצבו הכלכלי הקשה. המערער נוהג לבקר את בתו בבית גרושתו ומקפיד, כך נטען, על העברת תשלומי המזונות מידי חודש. צוין עוד, שהמערער עובד כשכיר בתחום השיפוצים ועושה כל שביכולתו כדי לעמוד בהתחייבויותיו. עוד נטען, שהמערער שקוע מזה מספר שנים בחובות כספיים כבדים ואין לו תמיכה כלכלית מצד משפחתו, ומגיל צעיר הוא מצוי בעצמאות ובמאבק כלכלי.

עוד ציין הסנגור, כי מן התסקירים עולה, שלמערער רקע בתחום הפסיכיאטרי ולנוכח מצבו זה אף לא גויס

לצבא. הכנסת המערער אל מאחורי סורג וברח עלולה להוביל להתדרדרות משמעותית במצבו הנפשי העדין, והדבר אף יוביל לנתק בין המערער לבין בתו על פני תקופת זמן ממושכת. הסנגור מציע להעדיף את דרך השיקום על פני הענישה, ומכאן העתירה ליתן למערער הזדמנות אחרונה למצות עד תום את האפשרות לרצות את העונש שהוטל עליו בעבודות שירות, ולחלופין, להפחית את משך המאסר שהוטל על המערער.

בנוסף טוען הסנגור, שיש להביא בחשבון את נגיף הקורונה ושעת החירום שהוכרזה כשיקול להקלה בעונש.

טז. בישיבה שהתקיימה בפנינו ביום 10.9.20 חזר הסנגור על נימוקי הערעור, ואילו ב"כ המדינה התנגדה ועמדה על החומרה הטמונה במעשי העבירה בהם הורשע המערער ואשר עקב ביצועם נגנבו מאות ק"ג של אבוקדו. כמו כן ציינה, שבית משפט קמא העניק למערער הזדמנויות רבות, אך המערער לא השכיל לנצלן ואף לא שיתף פעולה. לפיכך עמדה ב"כ המדינה על כך שיהא על המערער לרצות את עונש המאסר שהוטל עליו מאחורי סורג וברח, מה גם שלמערער עבר פלילי ואף התסקירים לגביו היו שליליים. לטעמה של ב"כ המדינה, בגין עבירות מן הסוג שביצע המערער מטילים בתי המשפט 20 חודשי מאסר.

המערער עצמו פנה אלינו וציין, כי הוא מודע לחומרת העבירות שביצע וטען, כי הוא מעוניין לשקם את חייו והוסיף, שהוא משלם מזונות לילדתו הקטנה, עובד באופן מסודר, ומעוניין לרצות את המאסר בעבודות שירות ולשקם את חייו, וביקש כי ניתן לו "צ'אנס".

ב"כ המדינה התנגדה לאפשרות של הפניית המערער פעם נוספת לממונה על עבודות שירות והצביעה על התסקירים השליליים, על העבר הפלילי והוסיפה, כי העונש שהוטל על המערער מידתי.

יז. בהחלטה מאותו יום הופנה המערער לממונה על עבודות שירות שהתבקשה ליתן דעתו לשאלה האם ניתן לשבץ את המערער בעבודות שירות לצורך ריצוי 8 חודשי המאסר. לאחר דחייה שנגרמה נוכח הסגר עקב נגיף הקורונה, התקיים למערער ריאיון התאמה אצל הממונה על עבודות שירות ביום 2.11.20. בחוות הדעת מיום 19.11.20 צוין, כי המערער התבקש להמציא סיכום מפסיכיאטר על מצבו הנפשי, אולם המערער לא המציא מסמך כנדרש.

בחוות דעתו הצביע הממונה על עבודות שירות על העדר יציבות רגשית אצל המערער, והוסיף, כי התנהלותו של המערער מול הממונה על עבודות השירות העידה על קושי בשמירה על גבולות וויסות רגשי וכן צוין בחוות הדעת שהמערער צורך סמים מבלי שעבר טיפול גמילה. לכן נקבע בחוות הדעת, שהמערער יתקשה לעמוד בנדרש ממנו.

יח. בישיבה נוספת שהתקיימה ביום 26.11.20 הציג הסנגור הערכה פסיכיאטרית של ד"ר רוזמן מיום 24.11.20, ולפיה מצבו הנפשי של המערער יציב עם שיפוט תקין, אין צורך בטיפול תרופתי פסיכיאטרי, והוא כשיר לבצע עבודות שירות.

המערער עצמו טען בישיבה זו, שמאז גזר הדין בבית משפט קמא הוא נקי מסמים, מזה שלושה חודשים.

עתירת הסנגור הייתה להפנות את המערער פעם נוספת לממונה על עבודות שירות לבדיקת התאמתו לריצוי העונש על דרך עבודות שירות. ב"כ המדינה התנגדה וחזרה על עמדתה לפיה עסקין בעבירות חמורות, וכי למערער עבר פלילי וכבר ריצה עונש מאסר בפועל. ב"כ המדינה הוסיפה, כי מן האמור בחוות דעת הממונה עולה, כי התנהגותו אצל הממונה לא הייתה תקינה ואין סיבה להפנותו פעם נוספת, ומכל מקום, לטעמה, ענישה של 8 חודשי מאסר בפועל בגין העבירות בהן הורשע המערער היא על הצד הנמוך.

המערער חזר וטען, כי הוא אינו משתמש בסמים, וכי העבירות מושא כתב-האישום בוצעו בשנת 2015, ומאז הוא עובד ומתפרנס כאדם נורמטיבי, ולקח אחריות על מעשיו.

בתום אותה ישיבה ניתנה החלטה לפיה הופנה המערער פעם נוספת לממונה על עבודות שירות וכן ניתנה הוראה להמציא לממונה את העתק ההערכה הפסיכיאטרית של ד"ר רוזמן.

יט. בחוות דעת הממונה מיום 9.12.20 נמצא המערער מתאים לעבודות שירות במגבלות אם כי צוין, בה שהתנהלותו של המערער מעידה באופן ברור שיתקשה לעמוד בדרישות החוק. המערער הבטיח בראיון אצל הממונה שיעמוד בתנאי המסגרת של עבודות השירות, יגיע מידי יום לעבודה, יעמוד בנדרש ממנו, ויקבל את סמכות המעביד. הגם שהממונה מעריך שהמערער, כאמור כבר לעיל, מתקשה בשמירה על יציבות תפקודית במישורי חיי השונים וזקוק להתערבות טיפולית הוחלט לתת למערער הזדמנות לקבלו לעבודות שירות.

כ. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 7.1.21 ביקש הסנגור לאמץ את עמדת הממונה ואילו ב"כ המדינה חזרה על התנגדותה חרף העמדה החיובית של הממונה בחוות דעתו ועמדה על ההשגות שפורטו בחוות דעת הממונה באשר לסיכוייו של המערער לעמוד בדרישות החוק והוסיפה, כי מלכתחילה ומדעיקרא מתנגדת המדינה בנסיבות העניין לריצוי עונשו של המערער על דרך של עבודות שירות.

כא. לאחר שנתנו דעתנו לעובדות כתב האישום בהן הודה המערער ועל פיהן הורשע, לגיליון הרישום הפלילי, לתסקירי שירות המבחן שהוגשו לבית משפט קמא, לגזר דינו של בית משפט קמא, להודעת הערעור על נימוקיה, לחוות הדעת של הממונה על עבודות שירות, לרבות הערכתו של הפסיכיאטר ד"ר רוזמן, ולטיעוניהם של ב"כ הצדדים (לרבות דברי המערער עצמו), בדיונים שהתקיימו בפנינו הגענו לכלל מסקנה, שדין הערעור להתקבל, ואנו מורים, כי המערער ירצה את 8 חודשי המאסר שגזר עליו בית משפט קמא על דרך של עבודות שירות.

כב. חומרת העבירות שבגין הורשע המערער מדברת בעד עצמה, ותמצית הדברים מסוכמת בגזר הדין של בית משפט קמא, עמ' 55:

"עולה מנסיבות ביצוע העבירה בידי הנאשם כי הנאשם חבר לאחרים לצורך ביצוע עבירות גניבת תוצרת חקלאית במטעים שבבעלות מושב בית העמק, זאת לאחר תכנון מקדים, בשיטה אחידה ומדוקדקת לפרטים, תוך הסתייעות במכשירים ניידים ובמספר רכבים שבבעלות הנאשם והאחרים. הנאשם יחד עם האחרים תצפתו על המטעים, הסיגו גבול, גנבו תוצרת חקלאית בהיקף נרחב של כ-2,512 ק"ג בסך הכל ומכרו את התוצרת הגנובה בסך 11,900 ₪".

עוד נקבע בגזר הדין, כנסיבה לחומרה, שכלל המעורבים פעלו בעצה אחת ובשותפות מלאה ללא יצירת מעמדות ותפקידים שונים בין השותפים.

כג. נציין, כי לחובת המערער ניצבת העובדה שלחובתו הרשעות קודמות (בגין אירועים שהתרחשו טרם ביצוע עבירות הגניבה החקלאית), וכן הרשעה בעבירה אחת שביצע המערער בשנת 2017, דהיינו, לאחר העבירות מושא הדין כאן שבוצעו בשנת 2015. בגין העבירה משנת 2017 אף ריצה המערער 7 חודשי מאסר בפועל.

ארבע הרשעותיו הראשונות של המערער בבית המשפט לנוער (מן השנים 2012-2013) הן בגין איומים, תקיפה סתם, מעשה סדום בקטין, היזק לרכוש במזיד, והפרת הוראה חוקית. בשנת 2017 (דהיינו, לאחר העבירות מושא הדין כאן) הורשע המערער בעבירות איומים, היזק לרכוש במזיד והחזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית ונגזרו עליו 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

עוד יש להביא בחשבון את חמשת תסקירי שירות המבחן כשהתמונה הכוללת העולה מהם היא העדר כל המלצה טיפולית מצד שירות המבחן, בין היתר, משום שקיימת להערכת שירות המבחן התמכרות לסמים מצד המערער, והוא נטול כוחות אגו לגייס את עצמו להליך שיקומי.

כד. לצד זאת, כנסיבה לקולא, יש להביא בחשבון את העובדה שבמועד ביצוע העבירות בגין הורשע המערער (אוקטובר 2015) היה המערער כבן 18.5 בלבד. בנוסף קיימת נסיבה לקולא בכך שהמערער הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך זמן שיפוטי ואת הצורך בהעדת עדים.

ראוי להוסיף שכבר בתסקיר הראשון מיום 4.9.18 צוין: "אנו מתרשמים מלקיחת אחריות, כשהוא מבטא תחושות חרטה ואשמה כנים כלפי הפגיעה שגרם ועל התנהגותו פורצת הגבולות".

נכון עוד להביא בחשבון את נסיבות חייו הלא פשוטות של המערער כפי שתוארו בהרחבה בתסקירי שירות המבחן. ראוי גם ליתן את הדעת לעמדתו של בית משפט קמא שקביעת עונשו של המערער בתחתית מתחם הענישה (8 חודשי מאסר) הושפעה מהעדר האפשרות להורות על ריצוי העונש בעבודות שירות (בהעדר חוות דעת ממונה הממליצה על כך). ואלה דברי בית משפט קמא בעמ' 56 לפרו':

"עוד השפיעו על הכרעתי נסיבותי האישיות שלא שוללות כאמור אופק שיקומי ולא סותמות את הגולל על פתח השיקום והחיים הנורמטיביים. בהינתן האמור מצאתי לקבוע עונשו של הנאשם בתחתית המתחם. קביעת עונשו בתחתית המתחם הושפעה אף מהעדר האפשרות בנסיבותיו של הנאשם לאפשר ריצוי המאסר בעבודות שירות" (ההדגשה שלנו).

כה. ב"כ המדינה חזרה וטענה בפנינו, כי בגין עבירות מסוג זה מוטלת לפי הפסיקה ענישה של 20 חודשי מאסר בפועל, אך איננו רואים צורך להיזקק לטענה זו משלא הוגש ערעור מטעם המדינה על קולת העונש.

נוסיף, שמעיון בגזר הדין של בית משפט קמא אף נקל להבין מה הייתה התוצאה אילו הייתה מונחת בפניו חוות דעת של הממונה שלפיה יוכל המערער לרצות את עונשו על דרך עבודות שירות.

כו. באשר לאופן ריצוי עונש המאסר (האם מאחורי סורג ובריא או בעבודות שירות), ראוי להפנות לגזר דינו של בריאן מנדסיני (להלן: "**בריאן**"), אף הוא בחור צעיר כמו גם המערער. בריאן היה אחד מבין המעורבים בפרשיה והיה אחד משותפיו של המערער בששת מקרי גניבת האבוקדו כפי שפורטו בכתב האישום שהוגש כנגד המערער.

כעולה מגזר הדין שניתן ביום 22.9.19 ע"י כב' השופט י. טורס בת"פ (שלום קריות) 46048-06-17 הורשע בריאן בגין **11** הזדמנויות שונות שפורטו בכתב האישום שהוגש כנגדו. ב-11 הזדמנויות אלה נגנבו סה"כ כ-6,000 ק"ג אבוקדו כנגד תמורה כספית של כ-25,000 ₪. בריאן נדון ל-3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה בן 4 חודשים, העמדה בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים ופיצוי למתלונן בסך 3,000 ₪. נזכור אפוא, כי בעוד שהמערער נטל חלק ב-6 אירועים נטל בריאן חלק ב-11 אירועים.

מעיון בגזר הדין בעניינו של בריאן עולה, כי לחובתו הרשעה קודמת משנת 2003 בעבירת סמים, וכי עשה שנים רבות שימוש בסמים מסוגים שונים. הוא שולב בטיפול במסגרת מרכז יום, אך לאחר זמן קצר עזב אם כי המשיך להגיע לטיפול פרטני וקבוצתי ביחידה להתמכרויות ושמר על ניקיון מסמים. להערכת שירות המבחן, קיימים אצל בריאן סימנים ראשוניים לשינוי ולכן המליץ שירות המבחן על העדפת הפן השיקומי, ואילו לגבי המערער, כמצוין כבר לעיל, נמנע שירות המבחן, מסיבות שפורטו בתסקירים, ממתן המלצה טיפולית.

כז. בעניין בריאן קבע בית המשפט, כי המסכת העבריינית הייתה מתוכננת היטב תוך תעוזה רבה ותחכום וכן נקבע, שבריאן נטל חלק פעיל בכל אחד מן האירועים וניכר כי הוא **מבצע דומיננטי ומשמעותי** וכי באירועים שבגינם הורשע, נגנבו כ-6 טון אבוקדו בשווי העולה על 20,000 ₪.

כזכור, בששת המקרים בגינם הורשע המערער נגנבו 2,512 ק"ג אבוקדו והתוצרת הגנובה נמכרה ב-11,900 ₪.

חלילה לנו מלהמעיט בחומרת מעשיו של המערער, אך ברי שחלקו של בריאן עולה בחומרתו על זה של

המערער שהרי בריאן הורשע בגין 11 מקרים, וכמות התוצרת שנגנבה באותם אירועים עלתה בלמעלה מפי שניים על פני 6 המקרים בהם היה מעורב המערער.

כח. אכן, בניגוד למערער, זולת הרשעה אחת בגין החזקת סמים לצריכה עצמית, לא היו לבריאן הרשעות נוספות, בעוד שלחובת המערער מספר הרשעות קודמות ובכלל זה ריצה בשנת 2017 שבעה חודשי מאסר בפועל, ובניגוד למערער התגייס בריאן להליך טיפולי, ומכאן המלצת שירות המבחן על ענישה שיקומית לגבי בריאן.

ההבדלים בין המערער לבין בריאן אשר מדברים לחובת המערער ברורים. בעוד שלמערער עבר פלילי, כמפורט בגיליון הרישום הפלילי, כולל ריצוי עונש מאסר, עברו של בריאן אינו מכביד כלל, ובעוד שלגבי המערער נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית, למרות 5 התסקירים שהוגשו, הרי לגבי בריאן נקבע שהוא התגייס להליך טיפולי ושירות המבחן התרשם ממוטיבציה לשינוי.

יחד עם זאת, מעורבותו של בריאן בעבירות גניבת התוצרת החקלאית מושא פרשייה זו עולה במידה רבה על זו של המערער. לגבי בריאן נקבע בגזר הדין שבעניינו שהוא נטל חלק פעיל בכל אחד מן האירועים (11 במספר) וניכר שהיה מבצע דומיננטי ומשמעותי. הכמות הכוללת של התוצרת החקלאית שנגנבה ב-11 האירועים הנ"ל עמדה על כ-6 טון בשווי כספי של מעל 20,000 ₪.

כט. בית המשפט בעניינו של בריאן הביא בחשבון בנוסף לגילו הצעיר גם את העובדה שבריאן חשף את העבירות ושאלמלא עשה כן לא היה מידע זה מגיע לידי המשטרה ומכאן הסדר הטיעון שהושג בעניינו של בריאן.

אכן ערים אנו ונתנו דעתנו היטב לכל אחד מן ההבדלים אשר בין בריאן לבין המערער (חלקם לחובת המערער וחלקם לחובת בריאן) ועדיין **איננו** סבורים שקיימת בנסיבות העניין הצדקה לפער הקיים בענישה, כשעל בריאן הוטלו 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות (ועונשים נלווים) ואילו על המערער הוטלו 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריא, ומה גם שמגזר הדין של בית משפט קמא עולה שקביעת עונשו של המערער בתחתית מתחם הענישה הושפעה מהעדר האפשרות בנסיבותיו של המערער לאפשר את ריצוי המאסר על דרך עבודות שירות.

מאז ניתן גזר הדין של בית-משפט קמא, חלה תפנית בעניינו של המערער שהרי כיום קיימת חוות דעת של הממונה על עבודות שירות ולפיה יוכל המערער לרצות את עונש המאסר על דרך של עבודות שירות, ולכן איננו רואים מניעה מלהורות על כך.

ל. ב"כ המדינה הצביעה בדיון שהתקיים בפנינו ביום 7.1.21 על ההסתייגות שהובעה בחוות דעת הממונה באשר לאפשרות המעשית של המערער לרצות את עונש המאסר על דרך של עבודות שירות נוכח

הקושי של המערער לשמור על דרישות החוק, מה גם שלמערער קושי בקבלת סמכות, שמירה על גבולות, תוקפנות, ושימוש בסמים.

אנו דוחים את טענתה זו של ב"כ המדינה מכל וכל. אילו סבר הממונה שאין מקום לשבץ את המערער בעבודות שירות לא היה הוא מהסס מלכתוב זאת מפורשות בחוות דעתו. בעניינו, פירט אמנם הממונה את התלבטותו באשר לכושר עמידתו של המערער בדרישות החוק, בכל הנוגע לעמידה בתנאים ובכללים שיש לעמוד בהם לצורך ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות, אך התוצאה הסופית בחוות דעתו של הממונה היא חיובית, תוך נכונות ליתן למערער הזדמנות נאותה.

לכן, אין כל סיבה למנוע מן המערער לרצות את עונש המאסר על דרך של עבודות שירות, וככל שהמערער לא ישכיל לנצל את ההזדמנות שנקרתה בדרכו לא יהא מנוס מכך שירצה את עונש המאסר מאחורי סורג וברית.

לא. התוצאה מכל האמור היא שאנו מקבלים את ערעורו של המערער ומורים שאת שמונת חודשי המאסר בפועל שהטיל בית משפט קמא על המערער ירצה הוא על דרך של עבודות שירות.

כל שאר חלקי גזר דינו של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא שינוי.

על המערער להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות בתאריך **09.02.2021 שעה 08:00** ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז צפון, רח' הציונות 14 טבריה, לקליטה והצבה.

המערער מוזהר בזאת שתנאי ההעסקה בעבודות שירות הם קפדניים ועליו לעמוד בכל התנאים והדרישות של מסגרת זו, לרבות הגעה יום-יומית לעבודה, קבלת סמכותו של המעביד והיענות לדרישותיו של המעביד. אם לא יעמוד המערער בכללי המסגרת אשר בעבודה, כמו גם בהוראות החוק והוראותיו של הממונה, עלול הדבר להביא להפסקת ריצוי העונש על דרך של עבודות שירות וריצוי יתרת תקופת המאסר מאחורי סורג וברית.

ניתן היום, ח' שבט תשפ"א, 21 ינואר 2021, במעמד הנוכחים.

יגאל גריל, שופט עמית
(אב"ד) עפרה ורבנר, שופטת אברהם בולוס, שופט